

Globaal Openbare Netheidsplan (GONP)

GANSHOREN

Inhoudstafel

1. Algemene doeleinden van het plan

2. Beschrijving van de organisatorische aspecten met betrekking tot het netheidsplan

- 3. Diagnose van de huidige situatie**
  - 3.1 Identiteitskaart van de gemeente
  - 3.2 Diagnose van de netheid
  - 3.3 Beschrijving van het huidige beheer
  - 3.4 Conclusie van de diagnose

Analyse (SWOT))

4. Mogelijke partners en doelstelling van het beoogde partnerschap

- 5. Actieprogramma**
  - a. Bepaling van de strategie van de gemeente
  - b. Opstellen van het actieprogramma

6. Monitoring en evaluatie

1. Algemene doeleinden van het plan

De netheid van onze straten, openbare ruimtes, groene zones en handelswijken is de belangrijkste bezorgdheid van de Ganshorenaren en vormt een essentiële factor voor de levenskwaliteit, de volksgezondheid en de aantrekkelijkheid van het gemeentelijke grondgebied. In een stedelijke en residentiële gemeente als Ganshoren is dit ook een uitdaging voor de sociale cohesie en duurzame ontwikkeling.

Gezien de evolutie van het gedrag, de toename van het stedelijke afval en de stijgende verwachtingen van de burgers, vormt de netheid van onze gemeente een echte uitdaging. Vanuit een logica van nabijheid en gedeelde verantwoordelijkheid heeft het College van Burgemeester en Schepenen besloten een globaal openbaar netheidsplan op te stellen om een coherente, duurzame en participatieve strategie te ontwikkelen ten dienste van een gastvrijere, meer solidaire gemeente die meer respect heeft voor haar inwoners en haar grondgebied.

1.1 Algemene doeleinden

- De burgers blijvend bewustmaken voor netheid.
- Luisteren naar de klachten van de burgers en stappen ondernemen om ze op te lossen.
- Een nette en gezonde openbare ruimte garanderen voor alle burgers.
- Wangedrag inzake sluikestorten, zwerfvuil en hondenpoep verminderen.
- Optimaliseren van de ophaling, het sorteren en het afvalbeheer
- Communicatie en bestraffing.

1.2 Operationele doeleinden

- Een inventaris opmaken van de netheid op het gemeentelijke grondgebied, met in het bijzonder de diagnose van het netheidsbeheer en de huidige stand van zaken op het gebied van netheid.
- Prioritaire acties bepalen die moeten worden ondernomen om de netheid in het algemeen en op prioritaire plaatsen te verbeteren, in het bijzonder door actie te ondernemen op doelgroepen die veranderingen teweeg kunnen brengen.
- Doelstellingen bepalen voor elke actie.
- De problematiek op een integrale, transversale manier aanpakken, via aanvullende actiepijlers.
- Activiteits- en impactindicatoren van het programma meten.
- De rol van de verschillende actoren (openbare en/of privé) inzake netheid coördineren.

2. Beschrijving van de organisatorische aspecten met betrekking tot het netheidsplan

Oprichting van een **begeleidingscomité** (BC) dat de belangrijkste partners samenbrengt die betrokken zijn bij het opstellen van het plan. Zijn rol bestaat erin de uitvoering en opvolging van dit plan te coördineren.

Volgende mandatarissen, gemeentelijke en gewestelijke ambtenaren zijn lid van het BC:

1. Schepen van Openbare Netheid - Mevrouw Karima SOUISS
2. Directeur van de afdeling Ruimtelijke Ordening, waaronder de dienst Openbare Netheid
3. Verantwoordelijke voor Duurzaam Beheer van het Grondgebied
4. Verantwoordelijke van de dienst Openbare Netheid
5. Preventieambtenaar
6. Door de ANB aangewezen buurtagent

Het BC komt elk kwartaal samen.

Afhankelijk van de thema's kan het BC deskundigen uitnodigen op zijn vergaderingen.

3. Diagnose van de huidige situatie

3.1 Identiteitskaart van de gemeente

Bevolking 25.772 inwoners.

Oppervlakte 246 ha, waarvan 26 km gemeentelijke wegen, 5 km gewestelijke wegen en 58,23 ha groene zones. (4 sectoren / 2 zones (gebied in tweeën gedeeld van noord naar zuid))

3.2. Diagnose van de netheid

Volgens de laatste netheidsbarometer 2022 (opgesteld door een studie bureau met ANB-subsidies ABP – Jaarlijks Plan voor Gebruik.) kan de netheid volgens de burgers als volgt worden samengevat:

Algemene evaluatie van de netheid

- De inwoners van de gemeente Ganshoren zijn over het algemeen tevreden over de netheid in hun gemeente (gemiddelde van 6,7/10)
- 8% van hen is zeer tevreden (scores van 9 en 10/10) en 55% geeft een score van 7 en 8/10.
- 9% van de respondenten is zeer ontevreden met een score lager dan 5/10.
- Over het algemeen zijn de factoren die bijdragen tot inbreuken op de openbare netheid (scores van 9 en 10/10):
- Omgevingsvuil (klein afval, blikjes, sigarettenpeuken, kauwgom...) 43%, dierlijke uitwerpselen 23%
- Sluikstorten van grofvuil 23%
- Urineren, poepen of spugen op de openbare weg 23%
- Sluikstorten van gevaarlijk afval 21%

- **Les endroits les plus problématiques** à Ganshoren se situent aux niveaux :

	Très problématique	Problématique et très problématique
Les grandes avenues (Charles-Quint, de l'Exposition...)	31%	73%
Les abords des bulles à verre	25%	66%
Les arrêts de bus	13%	55%
Les abords des routes	24%	54%
Les voies d'entrée et de sortie de la commune	20%	52%
Les abords des cafés, restaurants, snack...	15%	44%

- On observe des différences significatives selon les quartiers de Ganshoren :
  - les riverains du quartier de la Basilique semblent davantage incommodés par les abords des bulles à verre,
  - les riverains de la périphérie de Jette par les voies d'entrée et de sortie de la commune,
  - ceux du centre, par les abords des routes,
  - et ceux du quartier des Villas, par les grandes avenues, les arrêts de bus ainsi que les espaces verts.

De plaatsen met de hoogste ontevredenheidsscore zijn de voetpaden. De groene zones daarentegen worden over het algemeen goed onderhouden en er wordt relatief weinig kritiek geuit op de netheid ervan (slechts 10 % van de respondenten geeft een score lager dan 5/10).

Volgens de objectieve netheidsindex (ONI) behoort de gemeente Ganshoren tot de "schone" gemeenten van het Gewest. De ONI-methode maakt het mogelijk om de kwantitatieve aspecten van de inbreuken op de openbare netheid van een gebied vast te stellen door alle vervuiling die op een specifieke oppervlakte wordt waargenomen, te tellen. Onze gemeente bestaat uit 10 strategische sectoren die samen met het ANB zijn bepaald. Deze tellingen worden eenmaal per maand uitgevoerd en hebben betrekking op plaatsen met handelszaken, scholen, speelpleinen en woonwijken.

Verantwoordelijkheid voor het dagelijkse behoud van de netheid

- Voor de Ganshorenaren is het behouden van de netheid in de openbare ruimte eerder de taak van de burgers (58%), en dit geldt duidelijk voor de inwoners van de rand (78%) en het centrum (66%), in tegenstelling tot die van de wijk van de Villa's, die deze taak meer aan de overheid toeschrijven.
- Acties die een positieve bijdrage leveren aan de netheid en het behoud daarvan.
- Uit een lijst met maatregelen die de situatie op het gebied van netheid zouden kunnen verbeteren, vinden de respondenten dat bewustwording van goed gedrag op het gebied van netheid de grootste impact heeft, zoals het plaatsen van extra openbare vuilnisbakken en het uitschrijven van boetes. Het plaatsen van mobiele bewakingscamera's wordt door 35% van de respondenten als zeer belangrijk beschouwd, maar wordt door 29% van hen verworpen.

Kwantitatieve gegevens

- Kwantitatieve meting van het ingezamelde afval in ton:

351,90 T alle soorten afval

14,26 T groenafval

310,56 T ingezameld via het gemeentelijk containerpark.

- Diagnose vanuit wangedrag, sluikestorten:
  - Het 'kleinste' vuil zijn 'sigarettenpeuken', met name in de buurt van bushokjes.
  - Er is vastgesteld dat het meeste sluikestorten plaatsvindt rond/in de buurt van een gemeentelijke of aangesloten afvalbak en in de buurt van glas- of kledingbollen.
  - Zwerfafval vormt de meest problematische overlast. Andere veel voorkomende soorten afval zijn niet reglementaire vuilniszakken of vuilniszakken die buiten de daarvoor bestemde uren worden buitengezet.

Hoewel sluikestortplaatsen in verschillende straten te vinden zijn, zijn sommige daarvan bij de diensten welbekend vanwege de vele stortingen die daar al werden waargenomen.

Verschillende plaatsen kunnen worden aangemerkt als zwarte punten vanwege de terugkerende aanwezigheid van afval die er gevonden wordt:

- Het hele netwerk van glasbollen in de gemeente met alle soorten afval, voornamelijk niet conforme zakken en allerlei soorten grofvuil.
- Het hele netwerk van kledinginzamelingspunten in de gemeente, met voornamelijk zakken met kleding.
- In de nabijheid van bepaalde vuilnisbakken die zich bevinden op kruispunten van bepaalde straten op afgelegen plaatsen (zonder sociale controle) of in de buurt van bepaalde groene zones.

3.3. Beschrijving van het huidige beheer

De gemeentelijke dienst Openbare Netheid bestaat uit:

Op het vlak van human resources:

Op het terrein:

een technisch verantwoordelijke en een team van 12 medewerkers.

Op administratief vlak:

een afdelingsdirecteur, een verantwoordelijke voor het duurzame beheer en een administratief medewerkster.

Op het vlak van materiaal en wagenpark:

- 2 veegmachines die op een gecoördineerde manier worden ingezet in de verschillende wijken om de zichtbaarheid van de acties te vergroten,
- 2 bestelwagens voor het legen van vuilnisbakken,
- 1 bestelwagen met laadbak voor de sluikestorten,
- 6 handkarren,
- 2 elektrische Gluttons,
- 1 mechanische onkruidborstel
- bladblazers, enz.

De taken van de dienst Openbare Netheid zijn:

- 245 hectare en 34 kilometer wegen, waarvan 26 kilometer gemeentelijke wegen, moeten worden vermenigvuldigd met 2, wat neerkomt op 52 kilometer voetpaden die door de arbeiders moeten worden schoongemaakt. Dit aantal wordt nog eens verdubbeld in het geval van wegen met een middenberm.
- De 5 kilometer gewestwegen evenals de ophaling van huisvuilzakken worden beheerd door Net Brussel.
- +/- 1.500 rioolkolken die moeten worden schoongemaakt.
- 238 gemeentelijke straatvuilnisbakken die dagelijks worden geleegd.
- 24 hondenweiden en -uitlaatplaatsen die twee keer per week worden schoongemaakt en ontsmet.
- 1 gemeentelijke containerpark dat twee dagen per week open is (woensdag- en zaterdagochtend).

Naast de dagelijkse schoonmaak zijn er ook:

- het opruimen van sluikestorten.
- het ophalen van zakken die niet door Net Brussel zijn opgehaald.
- het schoonmaken van de gemeentelijke scholen ("Les Bruyères" en "Nos Bambins").
- de aanwezigheid op alle rommelmarkten en markten die in Ganshoren worden georganiseerd.
- het wieden van onkruid langs waterlopen.

... maar ook de deelname aan gezamenlijke acties met Net Brussel, zoals:

- 2 netheidscampagnes die samen met Net Brussel worden georganiseerd en toegankelijk zijn van 9 tot 18 uur.
- gezamenlijke acties met Net Brussel op de gewestelijke lanen (Keizer Karellaan, Wereldtentoonstellingslaan, Jetselaan, enz.)

De cijfers van de dienst Openbare Netheid zijn gemiddeld:

- 2.500 rijuren voor de 2 veegmachines.
- 700 T ingezameld afval (sluikstorten, straatvuilnisbakken, rioolkolken, containerpark, ...) voor een jaarlijks budget van +/- 156.000 €.
- 68,8 T grofvuil en 20,9 T Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparatuur (AEEA) tijdens de 2 mobiele containeracties in 2024.

Gewenst operationeel beheer van de netheid		
Taak	Frequentie (idealiter)	Ingezette middelen
Veegmachine	4x week maar niet in de 4 sectoren	1 chauffeur et 2 arbeiders
Legen van gemeentelijke afvalbakken	1 x per dag, verspreid over de 2 zones	2 bestelwagens en 2 arbeiders
Punctuele reinigingen van de rioolkolken door de dienst	Volgens de aanvragen (via de dienst wegenis pf via de oproepen van buurtbewoners)	1 veegmachine voor 1.800 rioolkolken op de gemeentelijke wegen
2 reinigingscampagnes van de rioolkolken (externe firma)	2 x per jaar (lente en herfst)	Onderaannemer
Onderhoud van de voertuigen en het materieel	Telkens bij terugkeer naar de garage en het atelier	Specifieke onderhoudsproducten en 1 arbeider
Behoud van de netheid van de openbare ruimtes	1 x per dag	2 arbeiders met gloutons
Verwijderen van sluikstorten en dode dieren	1 x per dag (van maandag tot vrijdag)	1 bestelwagen en minimum 1 arbeider
Verwijderen van papier	1 x per dag	2 arbeiders met kruiwagen/sector
Schoonmaken van 24 hondenweiden en -uitlaatlekken	2 X par semaine	Volgens de beschikbare arbeiders
Verwijderen van afgevallen bladeren	Tijdens het seizoen	Veegmachine met 1 chauffeur en 2 arbeiders met bladblazer
Onkruid wieden in de waterlopen	Volgens de disponibilititeiten	Arbeiders met hak en mechanische borstel

Mobiele containercampagne	2 x per jaar	Samenwerking met Net Brussel + 2 arbeiders van de openbare netheid + 1 gemeenschapswacht.
Markten, rommelmarkten en festiviteiten	Tussen 3 en 5 x per jaar	Alle arbeiders zijn aanwezig op zaterdag en zondag tijdens de Jaarmarkt.

De rol van de administratieve medewerkers van openbare netheid is:

- **Communicatie rond openbare netheid**

De handelingen inzake communicatie over openbare netheid zijn gericht en verlopen via welbepaalde kanalen, meestal op kleinere schaal (op de website van de gemeente, Ganshoren Info ...). De **Clear Channel-borden** werden gebruikt voor de campagne tegen hondenpoep en blijven een communicatiemiddel voor de toekomst.

- Sinds 2018 wordt het app **Fix My Street** door de inwoners gebruikt. Hiermee kunnen burgers en overheden incidenten in de Brusselse openbare ruimte melden (verlichting, markering, straatmeubilair, bewegwijzering, vernielingen, vervuiling, enz.) en elke stap in de oplossing van het incident volgen.

Bovendien vergemakkelijkt dit app het identificeren en classificeren van mogelijke knelpunten. Ze maakt het mogelijk om interventieverzoeken op een meer globale manier te integreren en stuurt de verzoeken door naar de betrokken diensten (gemeente/gewest).

- Alternatief voorstel voor mensen met een digitale kloof via het **gratis nummer 0800/94 001**.

- **Meldingen per telefoon en e-mail**

Momenteel worden meldingen die telefonisch (via sms naar de schepen) en per e-mail naar het diensthoofd en de schepen worden gestuurd, opgenomen in een interventieverzoek dat wordt opgesteld ter attentie van de verantwoordelijke van de dienst netheid. Wanneer het verzoek per e-mail werd ingediend, wordt een antwoord gestuurd naar de afzender.

Om de meldingen te kanaliseren, wenst de dienst O.N. dat de verzoeken voortaan uitsluitend via Fix My Street zouden worden ingediend.

- **Repressie**

De dienst Preventie bestaat uit 2 vaststellers. Hun taak bestaat uitsluitend uit de repressie van overtredingen.

Hun werk bestaat voornamelijk uit het zoeken naar aanwijzingen in de sluikstorten.

Ze stellen verschillende administratieve documenten op (eerste processen-verbaal, vaststellingen, ..) die worden doorgestuurd naar de gemeentelijke sanctionerend ambtenaar.

Bovendien sporen de vaststellers sluikestorten op, op het terrein, voeren ze operaties uit om overtreders op heterdaad te betrappen evenals bewustmakingsacties om bepaald wangedrag inzake openbare netheid te ontmoedigen.

In 2024 hebben de vaststellers 141 administratieve processen-verbaal opgesteld inzake openbare netheid.

80 processen-verbaal hebben geleid tot het opleggen van een boete.

61 dossiers zijn om verschillende redenen geseponneerd (17 geen boete na verweer en 44 buiten de termijn doorgestuurd of dader onbekend).

Huidig GPON zal het mogelijk maken te onderzoeken of de vaststellers kunnen samengebracht worden in een toekomstige cel Gemeentelijke administratieve Sanctiesl (GAS).

- **Mobiele camera's geplaatst in de openbare ruimte**

In 2024 heeft het gebruik van 2 camera's in totaal 102 voltooide processen-verbaal, 5 niet voltooide dossiers (onleesbare kentekenplaten), 7 betalingsplannen (op 28/4/2025) en 5 deurwaardersdossiers opgeleverd.

In januari en februari 2025 heeft Safe.Brussels de gemeente drie extra camera's geleverd, wat het totaal nu op vijf camera's brengt.

- **Acties die de afgelopen twee jaar zijn uitgevoerd/werden ontplooid en in onderstaande tabel zijn samengevat:**

Korte beschrijving	Activiteits- /impactindicator	Balans	Ingezette middelen: bedrag/bijdragen/tijd
Opruimingsactie van zwerfafval op het grondgebied in het kader van de "ambassadeurs van netheid"	Deelname van gemiddeld 20 burgers	Te handhaven, met de nadruk op het mobiliseren van vrijwilligers: stimulansen vinden, nieuwe groepen vrijwilligers.	- Het ANB levert het materiaal (handschoenen, jassen, zakken) - De gemeente heeft gezorgd voor de verwijdering van het opgehaalde afval.
Uitdelen van draagbare asbakken	Gratis verstrekt door de ABP	Doorlopende actie	Uitgedeeld door de gemeenschapswachten
Aankoop van 20 verbonden vuilnisbakken	Vuilnisbakken uitgerust met een indicator voor het vulniveau. (Onze schoonmaakmedewerkers leggen deze vuilnisbakken tijdens hun ronde, waardoor het perssysteem niet echt wordt gebruikt)	Duur en weinig efficiënt materiaal: Lege batterij (0%) 5 van de 20 vuilnisbakken.	Aankoopkosten: 6.000 € per stuk + 3.000 € per jaar aan communicatiekosten voor alle vuilnisbakken.

Glasbollen	Inrichting van 2 nieuwe locaties	Leidt nog steeds tot sluikestorten in de omgeving, maar aanzienlijk minder sinds ze ondergronds zijn geplaatst	De glasbollen worden beheerd door Net Brussel
Deelname aan de projectoproep "Gans Clean It"	Subsidie van het ANB voor een totaalbedrag van 77.806,84 €	2 schoonmaakcampagnes en talrijke visuele communicatie	77.806,84 €
Kledingcontainers	Locaties die als kritiek worden beschouwd	Weinig verandering vastgesteld op beoogde locaties die sluikestorten aantrekken. Bollen die niet regelmatig worden gelegegd	Containers beheerd door de vzw "Terre"

3.4. Conclusie van de diagnose:

De algemene diagnose van de netheid in Ganshoren laat een genuanceerd beeld zien. Over het algemeen zijn de inwoners redelijk tevreden over de netheid van hun gemeente, met een gemiddelde score van 6,7/10. Deze tevredenheid wordt bevestigd door de Objectieve Netheidsindex (ONI), die Ganshoren rangschikt onder de "schone" gemeenten van het Brussels Gewest. De groene ruimtes worden bijzonder gewaardeerd, terwijl de voetpaden het hoogste percentage ontevredenheid kennen.

Er blijven echter zwakke punten bestaan die door de burgers duidelijk worden aangegeven. Omgevingsvuil (sigarettenpeuken, blikjes, kauwgom), dierlijke uitwerpselen en sluikestorten (grofvuil, gevaarlijk afval, niet conforme vuilniszakken) zijn de belangrijkste bronnen van overlast. Er moet worden opgemerkt dat sluikestorten zich vaak concentreert rond gemeentelijke vuilnisbakken, glasbollen en kledingbollen, die worden aangemerkt als terugkerende "knelpunten".

Wat betreft de verantwoordelijkheid voor het behoud van de netheid, is een meerderheid van de inwoners van Ganshoren van mening dat dit in de eerste plaats de taak van de burgers is. Deze perceptie verschilt per wijk, waarbij de inwoners van de Villa's deze verantwoordelijkheid meer bij de overheid leggen.

De gemeentelijke dienst Openbare Netheid is goed gestructureerd en beschikt over toegewijd personeel en materiële middelen (12 medewerkers op het terrein, veegmachines, vrachtwagens, Gluttons, enz.). Hij voert tal van taken uit, gaande van de dagelijkse reiniging van de wegen en vuilnisbakken tot het beheer van sluikestorten en onkruidbestrijding. Er wordt ook samengewerkt met Net Brussel voor gezamenlijke acties.

Inzake operationeel beheer, voert de dienst regelmatig interventies uit voor het vegen, het legen van vuilnisbakken en het ophalen van afval. De communicatie rond netheid verloopt via verschillende kanalen, en het Fix My Street-app is nu het voorkeurskanaal voor meldingen van burgers, wat de centralisatie van de aanvragen zou moeten verbeteren.

Ten slotte wordt de repressie verzorgd door vaststellers die wangedrag opsporen en processen-verbaal opstellen, wat leidt tot boetes voor overtreders. Het toenemende gebruik van mobiele camera's lijkt vruchten af te werpen bij het beboeten van sluikestorten.

Kortom, hoewel Ganshoren over het algemeen een bevredigende netheid vertoont, zijn gerichte inspanningen nodig om de perceptie van de burgers te verbeteren, met name door sluikestorten en wangedrag aan te pakken en door iedereen meer bewust te maken en te responsabiliseren.

Troeven

- **Algemene Tevredenheid van de Burgers:** De inwoners zijn overwegend tevreden over de netheid (gemiddeld 6,7/10) en Ganshoren wordt volgens OIN als “schone gemeente” geklasseerd, wat wijst op een efficiënt basisbeheer.
- **Prestaties van de Groene Ruimten:** De groene ruimten worden over het algemeen goed onderhouden en krijgen weinig kritiek, wat wijst op een succesvol beheer van deze zones.
- **Gestructureerde en Goed Uitgeruste Reinigingsdienst:** De dienst beschikt over personeel (9 medewerkers op het terrein, 1 diensthoofd en 1 administratief medewerker) en materiaal (veegmachines, vrachtwagens, Gluttons, enz.) die speciaal voor dit doel zijn ingezet en operationeel zijn.
- **Breed takenpakket:** De dienst beheert een groot gebied (wegen, rioolkolken, vuilnisbakken, hondenuitlaatplaatsen, containerpark, opruimen van sluikestort, onkruid wieden), wat een totaalaanpak aantoont.
- **Vaste Samenwerking:** De partnerschappen met Net Brussel (gewestelijke wegen, Mobile Recypark-campagnes, materiaal voor ambassadeurs, “Gans Clean It”-subsidies) optimaliseren de inspanningen.
- **Effectieve Meldingsinstrumenten:** Het gebruik van Fix My Street centraliseert de meldingen van burgers en vergemakkelijkt de identificatie van problemen en knelpunten.
- **Actieve Repressie:** De aanwezigheid van 2 vaststellers en het gebruik van mobiele camera's door 1 administratief medewerker (met overtuigende resultaten: 102 bekeuringen in 2024) tonen aan dat men bereid is om wangedrag te bestrijden.

Zwakke punten

- **Aanhoudende Knelpunten:** Vuil op de voetpaden is de belangrijkste bron van ontevredenheid. Sigarettenpeuken, dierlijke uitwerpselen, kauwgom en sluikestorten (rond de vuilnisbakken, glas-/kledingbollen) blijven belangrijke en terugkerende problemen.
- **Beheer van Kledinginzamelpunten:** Deze locaties worden als kritiek beschouwd en trekken sluikestorten aan omdat ze niet regelmatig worden geleeagd door de vzw “Terre”, die niet onder de rechtstreekse controle van de gemeente valt.
- **Beheer van Meldingen buiten Fix My Street:** De ontvangst van meldingen via SMS of e-mail, hoewel doorgestuurd, wijst op een versnippering die de dienst wil wegwerken door alles te uniformiseren naar Fix My Street.
- **Laag Percentage Effectieve Bekeuringen:** Hoewel er processen-verbaal worden opgesteld, wordt een aanzienlijk aantal dossiers zonder gevolg geklasseerd (43% in 2024), hetzij door verdediging, hetzij door te late overmaking of onbekende dader.
- **Afhankelijkheid aan Wangedrag:** Een groot deel van de problemen op het gebied van netheid houdt verband met wangedrag van burgers (sluikestorten, zwerfafval en niet reglementaire zakken), waardoor er continue bewustmakings- en repressieacties nodig zijn.

Opportunities

- **Verantwoordelijk Burgerschap:** Een meerderheid van de inwoners vindt dat netheid ook hun verantwoordelijkheid is, wat een hefboom vormt voor bewustmakingscampagnes en versterkte participatieve initiatieven.
- **Prioriteit voor Bewustmaking:** De respondenten van de barometer voor openbare netheid zijn van mening dat bewustmaking over “goed gedrag” de grootste impact heeft, wat investeringen op dit gebied rechtvaardigt.
- **Ontwikkeling van de GAS-cel en Belasting:** Het samenbrengen van de vaststellers en taxateurs in een toekomstige Gemeentelijke Cel zou de effectiviteit van repressie en de follow-up van dossiers kunnen verbeteren.
- **Uitbreiding van de Bewakingsmiddelen:** De aankoop van 3 extra camera's in 2025 (waardoor het totaal op 5 komt) biedt een kans om de strijd tegen sluikestorten op te drijven.
- **Inzet van de “Netheidsambassadeurs”:** Het opruimen van zwerfafval samen met burgers is een succes en kan worden uitgebreid door nieuwe stimulansen en groepen vrijwilligers te vinden.
- **Alternatief voor de Digitale Kloof in verband met Fix My Street:** het gratis nummer 0800/94 001 biedt de mogelijkheid om niemand uit te sluiten bij het meldings- en informatieproces.

Bedreigingen

- **Aanhoudend Wangedrag:** Ondanks alle inspanningen, blijft wangedrag (sluikestorten, zwerfafval, het buiten de voorziene uren buitenzetten van vuilniszakken, sigarettenpeuken, uitwerpselen) een constante bedreiging die de geboekte vooruitgang in gevaar kan brengen.
- **Kosten van Wangedrag:** Het opruimen van sluikestorten en het beheer van zwerfafval vertegenwoordigen een aanzienlijke kostenpost voor de jaarlijkse begroting (In 2024: 700 T afval opgehaald voor een bedrag van 156.000 €).
- **Negatieve Perceptie van Repressie:** De afwijzing van de barometer voor openbare netheid (29%) van de installatie van mobiele bewakingscamera's door een deel van de respondenten zou kunnen leiden tot verzet of wantrouwen ten opzichte van dwingende maatregelen.
- **Afhankelijkheid van Externe Actoren :** Het beheer van de gewestelijke wegen door Net Brussel en van de kledingcontainers door de vzw "Terre", hoewel het over samenwerking gaat, kan leiden tot beperkingen in de controle en tot disfunctioneren (bijvoorbeeld: kledingbollen die niet regelmatig worden geleegd).
- **Werkdruk van de Dienst:** De vele taken (245 hectare, 52 km voetpaden, 1.800 rioolcolken, 238 vuilnisbakken, containerpark, enz.) die door een team van 9 medewerkers worden uitgevoerd, kunnen op termijn uitdagingen opleveren inzake capaciteit en kwaliteitsbehoud.

Deze SWOT-analyse wijst op het feit dat Ganshoren, ondanks een solide basis en algemene tevredenheid, haar acties moet richten op de knelpunten inzake wangedrag en het gebruik van haar middelen moet optimaliseren om de openbare netheid te handhaven en te verbeteren.

4. Mogelijke partners en doelstelling van het beoogde partnerschap.

- ANB : Agentschap Net Brussel. Acties op grotere schaal ontwikkelen op het grondgebied en gericht op de gewestelijke wegen.
- De Netheidsambassadeurs. Bewustmaking van de burgers voor het creëren van nieuwe groepen en samenwerking bij de bestaande netheidsacties. Het doel van dit project is de samenwerking tussen de gemeente en de burgers. Momenteel verdelen 20 burgers verschillende taken onder elkaar: schoonmaakgroep, ondersteuningsgroep voor communicatie, ...

Deze activiteiten worden volledig op vrijwillige basis uitgevoerd, zonder dat er een beloning of compensatie wordt voorzien.

- Preventie. Coördineren van acties om de bevolking bewust te maken van wangedrag.
- Lokale politie. Gezamenlijke acties voeren om milieucriminaliteit te bestrijden en bewustmakingscampagne op het terrein.
- Winkels en horeca. Winkeliers en restauranthouders bewustmaken voor het naleven van netheid in de omgeving van hun zaak, met name door een vuilnisbak en een asbak te plaatsen aan de ingang van de zaak, overeenkomstig het algemeen Politiereglement.

5. Actieprogramma.

Op basis van de diagnose hernomen in hoofdstuk 3 zijn volgende zwakke punten en mogelijke verbeteringen geïdentificeerd:

Zwakke punten	Mogelijke verbeteringen
Moeilijkheden om bepaalde bewustmakingsacties aan te passen aan de doelgroepen (mensen met sociale problemen, integratieproblemen, enz.)	<ul style="list-style-type: none"> - Bewustmakingsacties aanpassen - Flyer uitdelen bij inschrijving in het bevolkingsregister - Helpen bij de vulgarisatie van de regelgeving (spreekvaardigheid, lokale acties, animatie, enz.) - Een welkomstpakket samenstellen voor nieuwkomers (oranje vuilnisbak, kalenders, flyers van ambassadeurs, een kaart met de verschillende locaties die verband houden met de O.N. (hondenuitlaatplaats, glas- en kledingbollen, enz.)
Moeilijkheden om geldende regelgeving te begrijpen: regelgeving, GAS, enz..... Gebrek aan transversaliteit tussen de diensten	Herdefiniëren wie wat doet. Betere communicatie tussen de belastings- en de GAS-dienst. Synergieën/gecombineerde acties creëren om de procedure snel af te ronden.
Gebrek aan personeel en aan budgettaire middelen om overtredingen vast te stellen en op te volgen.	Aanwerving van 2 vaststellers en een extra medewerker voor de analyse en opvolging van de camerabeelden (6 in 2025)
Gebrek aan uitwisseling, waardering van positieve acties van belastingambtenaren.	Meer vertrouwen hebben in de voorstellen van het personeel. Waardering van de ondernomen acties. Oprichting van een cel belasting.
Momenteel ontbreekt er een sanctionerend ambtenaar	Versnelling van de aanwervingsprocedure van een sanctionerend en van twee vaststellers.
De gewestelijke assen: voornamelijk de Keizer Karellaan, waar sluikestorten vaker voorkomt (knelpunten).	Betere coördinatie van de schoonmaak door het ANB. Frequentere en regelmatigere controles.
In de buurt van scholen en in parken	Het publiek van de scholen sensibiliseren, met name door samen te werken aan het ontwerpen van grafische communicatiemiddelen gericht op sensibilisering.

Hiermee rekening houdend, is de gemeente van plan volgende acties te ondernemen:

1. Drastische vermindering van het aantal gemeentelijke afvalbakken op basis van verschillende criteria (zie actiefiche nr 1). Van de huidige 238 eenheden zal het aantal gemeentelijke afvalbakken worden teruggebracht tot 93 en het aantal gewestelijke afvalbakken tot 72; deze afschaffing, met inbegrip van de aangesloten afvalbakken waarvan de doeltreffendheid niet is aangetoond, zal gepaard gaan met de plaatsing van openingverkleiners door de dienst Netheid.
2. Afschaffing van het gemeentelijke containerpark, gecompenseerd door de invoering van een extra mobiele Recypark-campagne: dit zal toelaten de twee gemeentearbeiders aanwezig op zaterdagochtend vrij te maken om de afvalbakken in het weekend zo goed mogelijk te legen.
3. Uitbreiding van de schoonmaakcampagnes in Ganshoren (in onderhandeling met ANB). In eerste instantie van 2 naar 3 per jaar, ter compensatie van de sluiting van het containerpark.
4. Reorganisatie van de diensten door een onderscheid te maken tussen de rollen van gemeenschapswachten en vaststellers, enerzijds om verwarring tussen de rollen van preventie en repressie te voorkomen en anderzijds om de doeltreffendheid van de repressiefase te verbeteren. Dit doel wordt ook bereikt door een versterking van het aantal vaststellers (GAS) en taxateurs + oprichting van een cel "taxatie".
5. Het gebruik van sancties in verband met vervuiling zal worden versterkt en het bestaande netwerk van camera's op locaties met sluikstorten zal worden uitgebreid wanneer dat gerechtvaardigd is (wat gepaard gaat met een uitbreiding van het personeel dat de camera's bekijkt). De herstelsancties zullen worden ontwikkeld om de haalbaarheid te onderzoeken om beboete personen samen te laten werken met de dienst netheid.
6. Gezamenlijke controles met de politie en de dienst ON (en ANB voor de gewestwegen) om het aantal betrappingen op heterdaad te verhogen.
7. Voortzetting van de Objectieve Netheidindicatoren (ONI). Deze methode maakt het mogelijk om de kwantitatieve aspecten van vervuiling in een bepaald gebied vast te stellen door alle vervuilingen op een specifiek oppervlak te tellen. Deze operatie wordt 1 keer per maand uitgevoerd.
8. Versterking van de communicatie: de gemeente zal proactief informeren over de bestaande diensten, communiceren over de kosten van vervuiling voor de gemeente en specifieke (bijvoorbeeld over hondenpoep) en ludieke (zero sigarettenpeuken) bewustmakingsacties voeren. Er zal worden samengewerkt met de kunstafdelingen van scholen voor het ontwerpen van de grafische vormgeving, en met de culturele centra "La Villa" en "de Zeyp" voor de tentoonstelling van de werken van de leerlingen (stickers/borden om op/bij vuilnisbakken te plaatsen, enz.).

9. Evaluatie van de hondenuitlaatplaatsen.
10. Campagne voor het uitdelen van oranje en zwarte vuilnisbakken aan de inwoners teneinde de schade door de fauna te bestrijden.
11. Het meubilair dat verband houden met netheid op één enkele kaart digitaliseren.
12. Bewustmakingsactie tegen wildstorten: afzetlint (actie die de burger erop wijst dat er onderzoeken worden uitgevoerd om de daders te identificeren).
13. De handelaars herinneren aan artikel 17 §1 en 2 van het Algemeen Politiereglement betreffende de verplichting om ervoor te zorgen dat de ruimte rond hun winkel niet door hun klanten wordt vervuild.
14. Het aantal ondergrondse glas- en kledingbollen evalueren en uitbreiden.
15. Gebruikers van groene ruimtes en speelpleinen sensibiliseren voor het eerbied van de netheid.
16. Versterking van de mobiele schoonmaakteams door de wettelijke haalbaarheid van straatreiniging in het weekend te onderzoeken. Door de herziening van het arbeidsreglement (2026) zou een variabele rooster voor nieuwe medewerkers kunnen worden ingevoerd, evenals een aanhangsel aan het contract van het reeds aanwezig personeel om de schoonmaak tijdens het weekend aan te bieden.
17. Evaluatie van het programma “*Wake-Up Clean UP*” om inwoners nog meer aan te moedigen om netheidsambassadeurs te worden en *clean-up* dagen te organiseren in samenwerking met lokale actoren.
18. Actief pleiten bij de gewestelijke overheden en het Agentschap Net Brussel om het aantal ophalingen van oranje zakken te verhogen (ten minste tijdens de zomerperiode).
19. Het schoonmaakbeleid integreren in een milieu- en circulaire aanpak, in overeenstemming met de uitdagingen op lange termijn:
  - Om afval te verminderen en te valoriseren, zal de meerderheid recycling en de strijd tegen verspilling versterken via subsidies van Leefmilieu Brussel (repaircafés, beheer van onverkochte voedingsmiddelen, ondersteuning van het netwerk van collectieve compostplaatsen, enz.) en de bestaande ketens voor de valorisatie van gemeentelijk afval versterken; In dit verband zal de gemeente nauwlettend blijven toezien op het dossier van de kringloopwinkel Up North-West, in nauwe samenwerking met de drie andere naburige gemeenten. Gelet op het grote aantal appartementen in Ganshoren zal het gebruik van Mini-composteerbakken worden aangemoedigd (evenals de inzameling van verpakkingen, aangezien deze methode praktischer is en minder afval veroorzaakt op de openbare weg dan de inzameling van vuilniszakken).

- De gemeente zal actief deelnemen aan alle organen van Clean Brussels (gewestelijk netheidsplan), met name via de Samenwerkingsraad Gemeenten-Gewest inzake stedelijke netheid.

- **Bepaling van de doellocaties of - overlast**

Na de gemeentelijke diagnoses, zijn er verschillende gerichte prioritaire doellocaties en – overlast.

Prioritaire locaties	Prioritaire overlast (eventueel)
De omgeving van scholen	Blikjes, flessen, verpakkingen, kleine afvalzakjes
De omgeving van glas- en kledingbollen	Sluikstorten en grofvuil
Bushaltes	Sigarettenpeuken en klein afval
Parken en groene ruimtes	Hondenpoep op de middenberm
De omgeving van gemeentelijke vuilnisbakken	Zwerfafval en sluikstorten
De omgeving van winkels	Blikjes, flessen, verpakkingen, kleine vuilniszakken

De prioritaire locaties en overlast zijn vastgesteld op basis van de geïdentificeerde knelpunten.

- **Bepaling van de algemene impact- en activiteitdoelstellingen**

- Algemene impactdoelstellingen:

Het apart tellen van zwerfafval (klein afval die in de openbare ruimte wordt weggegooid) en sluikstorten (grote hoeveelheden afval) is niet mogelijk voor het gemeentelijke grondgennied omdat het afval tijdens de verschillende inzamelingen wordt gemengd en het om redenen van tijd en organisatie onmogelijk is om het te scheiden.

Vermindering van 50% van zwerfafval en sluikstorten in de buurt van glas- en kledingbollen in 2025.

- Monitoringindicatoren:

Aantal klachten/maand via Fix my street.

Tonnage van ingezameld afval.

Positieve feedback van de bevolking. Deze indicator moet worden geëvalueerd met de stuurgroep om de vorm ervan te bepalen (bijvoorbeeld: jaarlijkse tevredenheidsenquête, barometer van de netheid zoals in 2022).

Aantal opgestelde processen-verbaal.

6. Monitoring en evaluatie

